

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill.
Vidéken: félévre 8 kor., negyedévre 4 kor. — fill.

FŐSZERKESZTŐ:

BENEDEK JÁNOS.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:

SZÉKELY IMRE.

POLITIKAI ROVATVEZETŐ:

Dr. BOROSS LAJOS.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főtér 42. szám. Lamprecht palota,
első emelet, az udvarban.

Biró Lajos.

Debreczen, febr. 20.

Szivből üdvözljük *Biró Lajost*, a híres utazót és a nagy természetbuvárt Debreczenben, a magyar irodalom és tudomány régiszékvárosában; üdvözljük, mikor az egyetemi-bizottság és a Csokonai-kör meghívására eljött várva-várt előadását megtartani.

Nem lehet csupán a véletlen műve, hogy Debreczenben indul meg *Biró Lajos* tudományos fejlődése, hogy az ősi kollégium tereli őt a természettudós pályájára.

Debreczen irodalmi-életében százados hagyomány a természettudományok ápolása, kivált a növény- és állattan művelése. A botanika több mint 300 évvel ezelőtt Debreczenben szóval meg először magyar nyelven a híres *Méliusz Péter* „Herbarium”-ában, a magyar tudományos állat- és növénytannak alapját a debreczeni kör tudósai vetik meg 100 évvel ezelőtt *Földi, Fazekas, Diószeghi*, a kikre ma is teljes tisztelettel tekint a magyar természet- és nyelvtudomány minden munkása. E nagy elődök díszes sorát nem méltatlanul folytatta *Kovács János*, a kollégiumnak máig

is élő aggtanára. *Kovács János* által gyarapodott oly gazdaggá a debreczeni természetrajzi muzeum és az ő afrikai útja és gyűjteménye bizonyára mély hatással lehetett arra a szerény zárkózott jellemű theológusra, a ki 25—26 évvel ezelőtt ült a kollégium padjain és a kiből a ma világhírű *Biró Lajos* lett.

Hogy mi tette *Biró Lajost* világhírű emberré, a nagy utazók és az örök érdemű buvárok, a *Kőrösi Csoma Sándorok*, a *Livingstone-ok*, a *Holub-ok* méltó társává, azt a magyar és kivált a debreczeni művelt közönség előtt nem kell bővebben magyaráznom. Röviden azt felelhetnéme kérdésre: a tudomány, a természetbuvárlat iránti olthatatlan szenvedély.

E szenvedély hanyagoltatta el vele, az ifjuval itt Debreczenben a kötetes theologiai szaktárgyakat, hogy helyettök a füvek és virágok, a bogarak és lepkék tanulmányára adja magát; e szenvedély hagyatta el vele, a meglelt férfiuval *Kecskeméten* tanári állását, biztos kenyerét, hogy elmenjen hazájából ember nem járta földekre művelt honfitársai közül a vad emberek közé, hogy gyöngye szervezettel

éveket töltsön gyilkos éghajlat alatt, hogy anyagi nélkülözések között kincseket érő tárgyakat gyűjtsön a nép- és természetrajz számára.

Valóban kincseket ér, a mit látott és tapasztalt, a mit éveken át hazaküldött s amit 7 évi ausztráliai tartózkodás után visszatérve, magával hozott. Utjának, kutatásainak, gyűjteményeinek nagy értékét belátta a magyar és külföldi tudományos világ, sőt — a mi ritkaság — a magyar hivatalos kormány is. A magyar tudományos körök és kivált a természettudományi társaság támogatták, míg kint járt; ugyanezek rendeztek, mikor 1902 nyarán hazajött, hozzá méltó fogadtatást, melynek fényt és tekintélyt nemcsak *Fraknói*, a muzeumok országos felügyelője, *Szily*, a természettudományi társaság elnöke adtak, hanem a magyar közoktatási kormány hivatalos képviselője, *Zsilinszky* államtitkár is. — Különben is nem dicsérhetjük eléggé az akkori magyar közoktatási minisztert, *Wlassics* Gyulát, a ki rögtön felvett a tarczája költségvetésébe akkora összeget, mely biztosítja *Biró Lajosnak* a tudományos munkásság zavartalan nyugalmát.

Mert *Biró Lajosra* nem kisebb

A „frizura“.

A kicsi, szőke *Fossierné* várja a fodrászt. *Fossierné* vidám asszony, mély gödröcskékkel az arcában. De ma még a rendnél is vidámabb, mert ma bál van a prefektuséknál. El lehet képzelni, hogy két hét óta egyébre se gondolt. Sürgetni kellett a szabónót; tisztogatni kellett a keztyűt; gyakorolni kellett az új táncokat s mindez mennyi izgalommal jár!

És ezekre a körülményekre való tekintettel *Fossierné* arra szánta magát, hogy *Francissal* fésülteti magát.

Francissal! Ez már aztán esemény. Az egyetlen *Francissal*! Bár még sohasem próbálta, meg van győződve róla, hogy fésülni csak ő tud! A társaságbeli hölgyek mind török magukat utána. És különösen ma! Valamennyinek meg kellett határozni egy biztos időpontot kora reggeltől a bál előttig.

És akár akarták, akár nem, el kellett fogadniok a nem megfelelő időpontokat is. Így esett, hogy a jegyző feleségét reggel nyolcz óraker s az elnökét este tíz óraker fésülte meg. *Fossierné*re egy óraker került a sor. Déli egy óraker, hogy este a bálba mehessen.

Már majd két óra van, a mikor esőgetnek és monsieur *Francis* lelkendezve rontott be a *Fossierné* szobájába. Úgyesen és hamar lebontotta a fonatokat, lesimítja a haját, ketté választja és úgyesen feltűzi magásra, e közben egy darab kenyeret vesz ki a zsebéből és sietve beleharap.

— No, ma már igazán sok volt a jóból! Még reggelizni sem értem rá.

És cseveg tovább.

— *Sermaizené* ma csipkés sárga rubában fog megjelenni. *Hermance* kisasszony igazán nagyon értékes rubákat szállított. A prefektus, ha igaz, majd minden nap óriási ládákat kap Párisból. Nagyszerű lesz a kotillon. Ide még egy tüt tűzünk, meg ide is. Így ni, — és a művész hátralép vagy kettőt, hogy jobban csodálhassa a művét.

— Asszonyom, valósággal elragadó! Igazán nagyon meg lehet elégedve. Határozottan az ön frizurája lesz a legszebb valamennyi közt. — Aztán komoly hangon hozzátette: de nagyon kérem, hogy vigyázzon rá egy kicsit és tartsa nyugodtan a fejét!

Azután olyan sietve, a mint jött, eltávozott.

A kis *Fossierné* nézte magát a tükörben. Régiesen megváltozottának látszott. Vaj-

jon szebb-e, mint máskor? Mintha ez a komplikált intézmény nem is illelnek az ő kicsi arcához. A vastag fonatok, a melyeket reggelenként maga szokott feltűzni, nem illelnek-e jobban mosolygó szeméhez? De nem merete ezt megvallani magának, hiszen *Francis* fésülte. *Fossierné* most már csak azt a szent kötelességet érezte magában, hogy a *Francis* műremekére vigyázzon. Ez a gondolat nyugtalansággal és méltósággal töltötte el. Mereven leült egy székre; meg sem mert mozdulni.

Az óra fél háromat ütött és elgondolta, hogy tíz óráig így kell ülnie. Az ujjain számlálgatta: egy, kettő, három négy — — hét óra. Hét óra, a mely idő alatt nyugodtan kell maradnia, mikor pedig neki olyan élénk természete van. Vajjon mivel üsse agyon az időt?

Igy ült már egy fél órája. Valamely nyugodt foglalkozás után néz: kezimunka vagy varrás után, de nem tud találni semmit. És a bál gondolata nem hagyja nyugton a megszokott foglalkozásai mellett.

Behatóan nézegeti a képeket, a melyek a szobáját díszítik. Még soha sem nézte meg ilyen alaposan. Azután olvasni kezd, de csak lapoz a könyvben és megint leteszi. Négy óra! Még hat óra. *Fossierné* kérd

Zádor Lajos divatterme.

Női-divat üzlettel kapcsolatos ruhakészítési műtermemet nagyobbítva, szakavatott művezető- és munkásokkal ellátva, továbbra is ajánlom a nagyérdemű hölgyközönség pártoló kegyes figyelmébe. Kiváló tisztelettel

Zádor Lajos.

Segéd-szabásznő és elsőrendű munkásnők felvételnek. — Jelentkezések női-divat üzletben.

feladat vár itthon, mint a melyet Uj-Guineában teljesített. Most a feldolgozás nagy munkáját kell elvégeznie. Eddig is sokat elbeszéltek rendkívül érdekes uti élményeiből, tömérdek közölt tapasztalataiból és buvárlataiból, de a nagybecsű anyagnak, az ezrekre menő állatnak, növénynek, néprajzi tárgyaknak rendszerezése, tudományos ismertetése még hátra van. Mi bizonyon hisszük, hogy ezt a nagy feladatot, mely még mélyebbre fogja vésni nevét a tudomány ércztábláján, meg fogja oldani.

Nem olyan ember, a ki a fél uton megállana; tudományos szenvedélye hajtja őt előre, tovább és tovább. Azok közé a férfiak közé tartozik, a kik hiven követik a költő magasztos szavait:

Gondolj merészet s nagyot
És tedd rá életedet,
Nincs veszve bármi sors alatt
Ki el nem csüggedett."

Biró Lajos gondolt merészet és nagyot, rá is tette az életét, de a gondviselés nem hagyta elveszni, hanem hazahozta őt számunkra, a magyar tudomány, a magyar haza dicsőségére.

Legyen ismétlen üdvözölve itthon, a mi körünkben!

Kardos Albert.

urakozni! Már sötétedik és senki sem hoz be lámpát. Hívja a cselédet. Semmi válasz. Legszívesebben maga hozná rendbe a lámpát, a mint azt gyakran meg is szokta tenni, de most nem meri.

Percről-percra mindinkább nehezebb esik ez a nyugalom. Már szinte rosszkedvű. Kedves, máskor oly vidám arcát sötét redők borítják. Máskor barátságos hangja rideg és barát-ágtalan, a mikor a pesztonkával beszél, a ki végre visszajött. Ez nem tudja, minek tulajdonítsa a barátságatlan bánásmódot. Mi baja az urnőjének? Az arca is egészen megváltozott, megváltozott volna a szive is?

Igen, a szive is megváltozott, mert a mikor Jacques a kétesztendő piézi baba, miat rendszeren, most is meg akarja ölelni, hogy jó éjszakát kívánjon anyukának és még egy kicsit játszadozni akar az ölében, anyuka hevesen ellöki magától.

A kicsike keserves sirásra fakad és a leánynak a szomszéd szobába kell vinnie. Egyedül megy asztalhoz, egészen egyedül, mert a férje ma csak későn jön haza. Egyetlen falatot sem tud lenyelni.

A mikor aztán a férje végre megjön, Fossierné zokogva borul a karjaiba. A férje szeliden megvigasztalja, hiszen ő olyan nagyon jól ért ehhez...

— No, kicsim, mi a baj?

És az asszonyka lassankint megint megnyugszik és a szemében újra megjelenik a régi, napsugaras mosoly. Hirtelen felsikolt.

Az ágyu bankett.

— február 20.

Az ujságíró formába önti a szaggatott telefon jelentést. A delegációs urakról beszél Budapest telefonon Debreczennek. Jelenti: hogy Kropacsek altábornagy beszámolt a delegátus uraknak az új bronz ágyu pompásan működő hidraulikus készülékéről s megajutatta a magyar urakat, hogy a bronz ágyukra költött millió forint nem hullott egészen a sárba. És a mikor mindezeknek vége volt, a steinfeldi lövöldében villásreggelire gyűlt össze a fényes társaság. A telefon elmondja, hogy Széll Kálmán volt miniszterelnök mondotta az első tósztot, Pitreichot és Kropacseket köszöntötte fel.

Az ujságíró formába önti a telefon jelentést, leírja a sok pezsgős beszédet és aztán elmélkedik egy keveset.

Az ugynevezett Osztrák-Magyar monarchia bronz ágyukra ismét elköltött vagy harmincz milliót. A csatakigyók fényes nyakukkal nem-sokára ott büszkélkednek az artilerie brigádoknál. Magyar fiuk fogják tisztogatni a halált osztogató bronz alkotmányokat. Magyar fiuk, a kiknek édes apjuk és minden hozzátartozójuk kilenczféle adót iz-zad ki esztendőről-esztendőre. Magyar fiuk fognak bibelődni a hadvezetőség ez újabb diadalával. Azok a magyar fiuk, a kik ha elhagyják

— Uristen, mit csináltam!

— Mit? — kérdezte a férje megdöbbenve. — Az asszonyka egyetlen ugrással a tükörnél terem.

— A Francis szép frizurája!

A szegény frizura teljességgel össze volt borzolva!

— Most már aztán vége az egésznek!

— Hagyd csak, kicsim, — szölt a férj bensőséggel — én újra megcsinálom. Majd meglátod, nagyon érték én az ilyesmihez.

Fossierné fésülő-kabátban ül toalettasztalához és férje, úgy, a hogy megigérté, fésülni kezdi.

Belenyul a hosszú, szőke fürtökbe. Az ibolyából árad-e vajjon ez a kábitó illat?

A prefektus ur és neje már fogadja a látogatókat, a zene is rákezdte, már tánczolnak... Legfőbb ideje — de a férj nem siet.

Nézi a felesége fehér nyakát s a gyönyörű vállát. Végigsimítja a finom bőrt s reszket... Milyen édes az ibolya illata.

Lehajol és mélyen a szeme közé néz a feleségének. Nem ugyanazt a sajtóságos esillogást látja-e az ő szemében is? És mélyebben lehajol hozzá s halkán kérdi:

— Nagyon vágyol a bálba?

Az asszonyka megremeg, még szorosabban simul hozzá s szól:

— Nem, édes. Maradjunk itthon!

Jean Madeline.

a kaszárnyákat, a nyomoruság tan-nyáira térnek vissza s folytatják ott, a hol apáik végezték. Dolgozhatnak csorgó verejtékekkel a hadvezetőség újabb találmányáért, amely ismét harmincz, hatvan, vagy száz millió forintot követel. Törheti a földet, irthatja a rengeteg erdőseget — kell a pénz, jó lesz a pénz, ha nem új ágyukra, hát új gyalogsági fegyverre, vagy csákókra

És a mig az ujságíró mindezt elgondolja, eszébe jut, hány és hány vezércziket irt és olvasott már erről a dolgról. Kedve volna most is mennydörgő szavakban neki rontani a hadvezetőségnek, elrecczítva, hogy mig Magyarországon a népoktatás nevetségesen kis eredményeket ér el, hogy mig koldusok, rongyosok vagyunk a nagy kulturnépek mellett, addig odadobunk esztendőkről-esztendőkre milliókat és milliókat a hadsereg telhetetlenségének. És talán meg is tenné, ha elmélkedése közben az ágyu bankettre nem térne rá.

Széll Kálmán dicsőíti Pitreichot és Kropacseket!

Itt már aztán megáll egy pillanatra. Eszébe jut a rómaik által leigázott műveletlen nép felvonulása a büszke Rómába. A barbar nép fejedelme kizsákmányolt hazájának kincseit aljas hizelgések közt nyújtotta át a konzulnak... Ott áll a steinfeldi fórumon Széll Kálmán Tudja, hogy minden szavát megörökíti a gyorsíró, tudja, hogy másnap száz meg százezer ember vesz róla tudomást. — És elzengi himnuszát választékos, előkelő formában Pitreichról, Kropacsekről. Dicséri őket abból az alkalomból, hogy szivesek voltak verejtékünk hullásával szerzett millióinkat a háborusdi céljaira mint mindig, úgy most is elfogadni. — Dicsérte őket nemes cselekedetükért. A két nagystilű katona most sem utasította vissza a magyar milliókat. Lám, korrekt, magyar barát urak ezek. Mert megtörténhetett volna, hogy nem fogadják el a pénzt. Milyen irtózatos csapás és szegény lett volna ez.

Es mikor Magyarország volt miniszterelnöke lobogót hajt meg két osztrák tábornok előtt azért, mert azok szivesek voltak a mi pénzünkben új ágyut öntetni, van-e alapja a mi hitünknek, a mely azt mondja, hogy nekünk Magyarországnak van erőnk és jogunk bizni a jövőben.

Vannak optimisták, a kik mindig rózsaszinben látják a világot. Viszont azok, a kik az állami élet fejlődésének különböző fázisait

Pártoljuk a hazai kisipart!

Vitárius Béla külföldön tanulmányozott kez-tyüs- és kötszerész mesternél

Debreczen,

A legfinomabb és legdivatosabb keztük, valamint a legszakszzerűben készült Sérvkötők, Haskötők stb. a legjutányosabb áron kaphatók és megrendelhetők

Főter, Bádagos-u. 1. Tóth Béla gyógyász. mellett. (Tisza-palota.)

nagyobb figyelemmel kísérik, meg tudják ítélni, melyik állam bizhat a jövő boldogulásába. Ugy lát-szik, hogy Magyarország már csak-ugyan olyan veszendőbe menő föld-terület lesz. — A steinfeldi példa, a pénzünk elfogadásáért való alá-zatos kézcsók is ezt bizonyítja. Már prüdek sem vagyunk — csak kö-zönségek. Megyünk lefele — egyre lefele!

S. B.

Az Alföldi Szanatórium-Egyesület Debreczenben.

— február 20.

E lap hasábjain is jelent már meg tudósítás arról, hogy Debreczen meghívást intézett az Alföldi Szanatórium-Egyesület-hoz oly célból, hogy az egyesület elnöksége rendezzen nálunk is egy nagyszabású hangversenyt, melynek tiszta jövedelme az egyesület nemes, emberbaráti céljaira lenne fordítandó.

E cél tudvalevőleg az, hogy a tüdő-vész elleni védekezés itt a nagy magyar Alföldön is rendszeresíttessék, hogy e pusztító betegség rombolása ellen, a mennyire az emberileg lehetséges, védgátak állítsanak, alkalmas helyen sanatóriumot létesítsenek, rendezzenek be, hol a tüdővésznek ezen a szinmagyar vidéken kiszemeit áldozatai tömegesen kereszessenek és találjanak is menedéket, szóval célja az egyesületnek előteremteni társadalmi uton azt a pénzt, melynek segítségével megszerezhetők lesznek a modern orvosi tudomány és természet által nyújtható mindazon eszközök, melyekkel a tüdővésznek pusztításával itt az Alföldön is sikerrel lehet szembeszállani.

A legnemesebb emberbaráti cél ez, melynek hangos szóval propagálása felesleges.

S hogy ez így van, hogy a magyar Alföld társadalmi a sanatórium-egyesület mozgalmával szemben felismerte nemes kötelességét, annak bizonyítéka az a fényes eredmény, melyet az egyesület, — igaz, az elnökség fáradságtalan munkálkodása után, — felmutatni bír.

Több, mint százötvenezer korona gyűlt már össze az egyesület rendelkezésére, úgy, hogy valószínűleg még ez év folyamán megkezdik a sanatórium felépítését, valamelyik alföldi városnak erre a célra, a szakértők által megjelölt legalkalmasabb helyén.

Azokban az eddig összegyűlt alapítóké még mindig nem elég s az egyesület tovább folytatja nehéz, fáradságos, de mindenképpel szép munkásságát, bizva s nem hiába bizva a magyar társadalomnak ez akcióval szemben tovább is tanúsítandó érdeklődésében.

Mert hiszen az egyesület nem alacsony filléreket gyűjt, bár nemesebb célra filléret sem adakozhatunk, hanem megnyerve ügyének a magyar író- és művészgárda legjelesebb tagjait, legtöbbször egy-egy nagyobb hangverseny keretében lép a közönség elé, a legteljesebb művészi élvezetet nyújtva viszonzásul a közönség áldozatkész érdeklődéséért.

Egy ilyen hangversenyt készít elő az egyesület elnöksége, karöltve az alakulóban lévő helyi rendezősséggel.

A hangverseny márczius hónap folyamán lesz megtartva, valószínűleg márczius 13-án, s mint értesülünk, közreműködnek azon Rákosi Jenő, Jászai Mari, Lukács György főispán, a sanatórium-egyesület elnöke, Szávay Gyula és Kun Béla.

A helyi rendezőség Debreczennek s a közel vidéknek előkelőségeiből alakul és pedig külön a hölgyek és külön az urak

rendezőbizottsága, melyeknek hivatása lesz a Debreczenhez méltó kellő keretet megadni annak a sanatórium-estélynek, mely iránt igen nagy az érdeklődés nem csak az egyesület kebelében, de különösen Békés- és Csongrád-vármegyékben, hol az egyesület mozgalmával leginkább össze vannak forrva s hol nagyon kedvesen vették Debreczen meghívását, úgy, hogy az estélyre, mely tánczcsal lesz egybekötve, e vármegyék előkelő családjai közül többen eljönnek vendégekkül.

Mi a legnagyobb bizalommal nézünk az estély teljes sikere elé.

SZINHÁZ.

Műsor:

Vasárnap d. u.: Pesti nők; este Egyenlőség (B bérlet.)

Hétfő: Casanova (C bérlet.)

Kedd: Bob herceg (A bérlet.)

Szerda: Tavasz (B bérlet.)

Csütörtök: Egyenlőség (C bérlet.)

Péntek: Egyenlőség (A bérlet.)

Szombat: Menyecskek. (Bérletszünet)

Blaha Lujza felléptével.

Vasárnap d. u.: Fifin; este: Feihó Klári. (Bérletszünet Blaha Lujza felléptével.)

Hétfő: Gyimesi vadvirág (Bérletszünet Blaha Lujza felléptével.)

Egyenlőség.

— Premier. —

Fantáziának mondja Barrie az Egyenlőséget. És az is. Színes, káprázatos álom, a mit az emberi lélek a jobbik felével álmodik. Azzal, a melyekbe virágzásba borultak a romantika apró kék virágai. Színes, poetikus ábránd. És annak azután nagyon szép. A valósághoz pedig annyira köze vagyunk, hogy a sok ábrádon és álmon keresztül húzódik egy örök igazság: az ugyanis, hogy minden ember annyit ér, a mennyire adott körülmények közt érvényesíteni tudja fizikai vagy szellemi erejét s miután ezek a képességek az emberekben különböznek: egyenlők nem lehetnek. A leghatalmasabb a többiek fölé emelkedik, fölénye szuverén jogokat ad, ezek alapján kormányozza, irányítja a többi.

Lord Loam, hatalmas angol főúr, családja több tagjával hajótörést szenved s egy pusztaszigetre kerül, a hol a szellemi előnyök eltorpúlnak a fizikai munkát bíró erő előtt. Grichton, szolgája, egy munkabíró férfi, erőteljes, dazadó ifjú, házat épít, leleményességével pótolja mindazon eszközök hiányát, a mi a legkezdtelegesebb emberi élethez szükségesek. És munkára természeténél fogva ur lesz az új világban a régi világ volt urai fölött. A harmadik felvonásban pedig egy érzelmes jelenetben feleségül kéri két évi szigetlakás után régi urának a kisasszony leányát, a ki majdnem az övé is lesz, mikor megérkezik a megmentő bajó. — És a szigetlakók visszakérülve a művelt világba, vége szakad Grichton pünkösdi királyságának, szolgálja lesz megint, a kisasszony pedig férjhez megy egy kifogástalan angol gentlemanhoz.

Feltétlenül kifogástalan színvonalú készséggel, színszerűséggel van ez a mese igen hatásos, szívünk jobbik felére ható jelenetekben feldolgozva, könnyű feladathoz juttatva az előadó személyzetet.

És a mi az előadást illeti, ahoz kiváló drámai személyzetünk legszebb diadala fűződik. Hahnel Aranka feladata magaslatára emelkedett azzal a kiváló művészettel, a legfantasztikusabb helyzeteket is valószínűvé tenni óhajtó eredeti ötleteivel, a melyek révén az előadás sikerének legszebb babérleveleit neki ítéljük oda.

Klenovics György szintén nagyon jó volt s kedves egyszerűséggel emelte ki a keretből második felvonásbeli kis jelenetét

Menszáros Margit. Pompás volt Iványi Antal, ugyszintén jellegzetes, szép alakítást nyújtottak Krémerné, Csige Ilonka és Pataki Béla. Faragó alakítása kissé operett-szerű, de nagyon mulattató volt. Finoman humoros az Ebergényiné angol anyósa s elegáns vőlegény Krasznay.

A mi a kiállítást illeti, annak pazar-sága páratlanul áll a debreczeni színház történetében. A második és harmadik felvonás díszletei díszére váltak volna az ország bármelyik műintézetének. Makó Lajos bőkezűsége, melylyel a darabot kiállította, nem is maradt hatás nélkül s úgy a második, mint harmadik felvonás után függöny elé tapsolta a közönség.

Egyébként is minden tekintetben az idei szezon drámai slágere az Egyenlőség, mely sok-sok zsufolt házat jelent a színházi pénztárnak is.

Sz. Z.

Blaha Lujza vendégszereplése. A legmagyarabb s e tekintetben legnagyobb magyar művész ő, Blaha Lujza, a nemzet csalogánya a jövő héten kezdi meg nálunk három estére terjedő vendégszereplését. Szombaton lép fel először a „Menyecskek“-ben. — A helyárák 50%-al lesznek felemelve.

A színházi pályázati feltételek.

— február 20.

A városi tanács által kiküldött bizottság a színházi pályázati feltételek átdolgozásának munkálatait végleg befejezte. Az átdolgozott feltételekről a színházi bizottság ma délután tartandó ülésén mond véleményt.

A bizottság által módosított feltételeket nem lehet szó nélkül hagynunk, mert azok olyanok, hogy annyira megnehezítik az igazgató helyzetét, hogy aligha akad igazgató, ki ezeket a feltételeket elfogadhatná.

A helyett, hogy nagyobb támogatásban részesítsenek a színművészetet, még az eddigi segélyt is megvonják, olyan terheket akarnak az igazgatóra róni, melyek elvállalása esetén a folyton hangoztatott 10 000 korona szubvenzióból csak 3700 korona segély marad.

Eddig, ha voltak is terhei az igazgatóknak, azokat elviselhettem, mert a szubvenzió nagy része megmaradt, de ha a mostani feltételeket a tanács is elfogadná, az esetben nem hogy a színművészet felvirágzásán segítsen, e helyett azt agyonnyomorítaná és lehetetlenné tenné az igazgatót, hogy elsőrendű, olyan társulatot szervezzen, melyet Debreczen jelenlegi társadalmi és színművészetének multja megkíván.

A pályázati feltételek szerint a város 10 000 korona szubvenziót ad az igazgatóknak. Ez a segély, de ezzel szemben az új feltételek szerint összesen 6300 korona terhet rónak az igazgatóra.

Ugyanis a színházi gépészt, festőt és ruhatárnakot a város fizeti, de az új feltételek szerint ezeknek fizetésük pótlására a szubvenzióból 3000 koronát levonnának.

De ez még nem elég, a szerződésben, illetőleg a feltételekben az is bentfoglaltatik, — ez különben eddig is megvolt, — hogy az igazgató köteles a színházi festőnek a színiidény tartama alatt 800 koronát fizetni. Az maga már 3800 korona, a mit a szubvenzióból elvonnak.

Az új feltételek szerint még újabb súlyosabb terheket rónak az igazgatóra. Eddig az igazgatóknak nyomtatványait 1500 korona erejéig ingyen nyomatta a város nyomdájában, a fűtéshez is 1000 korona segélyvel járult. Most mind a kettőt megakarják vonni az igazgatótól.

Az új feltételek szerint az igazgató a saját költségén köteles a színházat fűtteni és a nyomtatványokat is saját költségén kell előállíttatni.

Intették: megvonják az igazgatótól a fűtési és nyomtatási segélyt, melyhez hozzávéve a felet jelzett 3800 korona levonást, a szubvenzióból összesen 6300 koronát vonnak le, úgy, hogy a város tulajdonképpen 3700 korona korona segélyvel támogatná a debreczeni színművészetet.

Ezeket a feltételeket ilyen módon nem teheti magáévá a tanács, mert ilyen feltételek mellett komikussá válik az a pontja a feltételeknek, mely azt mondja, hogy a város évi 10000 korona szubvenzióval támogatja a színművészetet.

Van még a feltételeknek egy pontja, a melyre a bizottság az igazgatót akar könyvitelni, az a pont azt mondja, hogy ezután a rendőri díjakat az igazgató a házipénztárába fizeti be és pedig napi 10 koronát. Eddig 14 koronát fizetett az igazgató rendőrfelügyeleti díj címén, de ezt a rendőrök kapták.

Ez ügyben már kifejtettük nézetünket, újból is csak azt hangoztatjuk, hogy azoktól a csekély fizetésű rendőröktől nem szabad a pár korona mellékkeresetet megvonni.

A bizottság ez irányban eszközölt módosítását szintén meg kell változtatni.

Bizunk benne, hogy a tanács és a szűkebb bizottság nem fogadja el a bizottság javaslatát és nem teszi illuzóriussá a pályázati feltételeket.

L. J.

NAPI HIREK.

Vasárnapi istentiszteletek. A ref. templomokban február 21-én vasárnap délelőtt 9 órakor az összes templomokban bőjtű urvacseraosztás lesz. Nagytemplomban predikál Szele György, agendázik Jánosi Zoltán lelkész. Kistemplomban predikál Szaremlay Gyula segéd lelkész, agendázik Csighy Andor segéd lelkész. Újtemplomban predikál Diosófi József lelkész, agendázik Kecskeméthy M. Lajos főiskolai tanár. Ispótytemplomban predikál Könyves Tóth Kálmán lelkész, agendázik Sáfrány Lajos tanár. Csapó kertben predikál és urvacserát oszt Kovács János népi iskolai felügyelő. Homokkertben predikál és urvacserát oszt Erőss Lajos teológiai tanár. Szegéyházban predikál és urvacserát oszt Uray Sándor püspöki segédlelkész. Vallásos összejeveletek febr. 21. d. u. 2 órakor: Csapó kertben: Imádkozik: Dózsa Jenő 2. éves teológus. Bibliát magyarul: Németh Vince 4. é. th. esk. f. el. Imádkozik: Meleg Gyula 2. éves teológus. Homok-kertben: Imádkozik: Nagy Barnabás 1. éves teológus. Bibliát magyarul: Halász András 3. é. teológus. Imádkozik: Somogyi József 1. éves teológus. A római katolikus templomban február 21. é. mint a bőjt első vasárnapján az istentiszteletek a következő sorrendben fognak tartatni: délelőtt szent misét mondanak: 6 órakor Ruzska Zoltán, 7 órakor Nyári Ignác, 8 órakor egyik kegyesrendi tanár, melyen a főgymnasiunai ifjuság vesz részt, 9 órakor az ünnepélyes nagymisét dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost, plébános tartja segédlettel s azután Pák Emil predikál. 11-ór misézik Molnár Kálmán Dezső h. igazgató, melyen a Svetits-zárda s az elemi iskola növendékei vesznek részt. A fél 12 óras misét mondja: Szabó István. Délután fél 3-kor kereszténytanítás, tartja dr. Wolafka Nándor, 3 órakor Iytánia. 5 órakor a Szt. József társulatának hónapos ajtatosságát tartja Nyári Ignác. Sz. beszéd, kormenest s Iytánia.

A Biró Lajos — holnap délután tartandó tudományos előadását rendező bizottság tegnap d. u. 5 órakor tartotta ülését Komlóssy Arthur elnökielte alatt a főiskola kistanács-teremben. Jelen voltak: Dobiecki Sándor országgyűlési képviselő, dr. Erdős József főisk. akad., Várady Károly róm. kath. gimn., Szojka Gyula keresked. tanintézet, Dóczy Gedeon ev. ref. fels. leányiskola és Orosz István tanítóképzői

igazgatók. — **Erőss Lajos**, Könyves Tóth Kálmán, dr. Kardos Albert, Komlóssy Dezső, Sárváry Lőrincz, Sesztina Jenő, Oáh Károly, dr. Szántó Sámuel, Hamar László, Konez Ákos, dr. Tüdös János bizotts. tagok, és dr. Ferenczy Gyula mint jegyző. — Elnök üdvözlö a szép számmal megjelent bizottsági tagokat és jelenti, hogy Bernáth Elemér és Zádor Lajos a városból elutazásuk, Fazekas Sándor és Harsányi Pál pedig egyéb elfoglaltságuk miatt nem vehetnek részt a gyűlésen. — Ez ülést a multkori határozat alapján hívta egybe s az előadás rendezése körül történt dolgokról ad kimerítő jelentést. 1. A meghívókat ezerhatszáz példányban kinyomatta és szétküldette s egyetlen reklamáció sem érkezett, mi az expedíálás és kézbesítés pontosságának a jele. Az e czélból készített betűrendes névsort 5 füzetben mutatja be s azokat az egyetem javára euzán rendezendő ünnepélyekhez, mint igen alkalmasokat, az egyetemi bizottság rendelkezésére bocsájtani javasolja. Helyeslő tudomásul vették és elfogadják. 2. A páholyjegyek — hat kivétellel — Zádor Lajos urnál, a s ánozott ülőhelyekből pedig 400 körül Tóth Béla urnát elkelték, állóhelyeket csak mérsékelt számban (200) lehetett kibocsájtani. Az előadói emelvény körül a hirdattudósító és gyorsírók részére külön asztalok és ülőhelyek tartatnak fenn; a díszterem előcsarnokában Tóth Béla vasárnap délután 4 órakor pénztárt állít fel s ekkor már csupán ott lehet jegyet kapni. Jegy nélküli a terembe lépni senkinek sem szabad. 3. Az előadás uráni társasvácsora a Bikaszáhloda nagyobbik éttermében lesz s az ivekre még mindig jegyezhetnek a résztvenni óhajtok. Ilyen ivék vannak a jegyelárúsító helyeken. A vacsora nem bankettszerűleg, hanem á la carte étlap szerint történik, a mi sokkal kedélyesebbnek ígérkezik a megszokott sablonszerű banketteknel. — Czigány is jelentkezett már, a mennyiben a Magyar testvérek zenekara aznap épen naposok a Bikában. Németh András vendéglős pedig szokott pontos kiszolgálású íéri az ételk és italokban. 4. A délelőtt érkezett távirati tudósításból jelenti enök, hogy Biró Lajos a ma délelőtt 11 óra 36 perczkor Budapest felől jövő vonattal érkezik városunkba. A városi tanácsot Oáh Károly kulturtanácsnok képviselőndi a fogadtatásnál. A polgármester pedig szíves volt 2 városi fogatot a rendező bizottság rendelkezésére bocsájtani. — 5. A díszterem helyes berendezését a Stojka Gyula, Sesztina Jenő, dr. Kardos Albert, Harsányi Pál urakból álló küldöttség eszközölte, az első sorokban a püspök és lelkész s tanintézetű igazgató urak, a városi tanács küldöttei, — Kovács polgármester, Vecsey főjegyző és Oláh tanácsnok — továbbá a helybeli notabilitások részére tartattak fenn helyek. Az álló helyeken pedig az ugynevezett fülkék nyilasainál emelvényeket állítanak a fiatalok részére. Mindezen jelentéseket a rendező bizottság megnyugvással és örömmel vette tudomásul és az eddig tapasztaltak után azon reménynek adott kifejezést, hogy Biró Lajos előadása minden tekintetben sikerülni fog. Enök az ülést 6 órakor berekesztette.

Ma délben a gyorsvonattal érkezett Debreczenbe Biró Lajos, a kiváló tudós, a kit nagy közönség várt a vasúti pályaudvarnál. Ott voltak az egyetemi nagy bizottság és a Csokonai-kör képviselőiben: Dobiecki Sándor, Erőss Lajos, Szigmeth Károly, dr. Erdős József, dr. Kardos Albert, dr. Kardos Samu, Várady Károly piarista igazgató, Eberhardt Béla tanár, Ferenczy Gyula, Könyves Tóth Kálmán, Szojka Gyula, Debreczen szabad királyi város képviselőiben pedig Oláh Károly tanácsos és Konez Ákos tb. tanácsos. Több mint 100 tagja volt továbbá jelen a fogadtatásná a főiskolai ifjuságnak, hittanhallgatók és jogászok. Harsány eljenzés közt vonult be Biró Lajos az I. o. váróterembe, a hol dr. Erdős József üdvözölte,

melyre Biró Lajos válaszolt, kijelenti, hogy úgy jött Debreczenbe, mintna az édesanyjához jött volna, hiszen a debreczeni alma mater falai közt nevelték az ő tudományszeretetét. Oláh Károly szölt ezután szíves vendégszeretettel fogadva a nagyhirű tudóst a város nevében.

Szigmeth Károly felolvasása. Szigmeth Károly m. á. v. főfelügyelő a jövő április hóban a boroszlói Tudományos Társaság meghívására Boroszlóban felolvasást fog tartani. A felolvasás április 25 én lesz, a mitor is Magyarország geológiai viszonyairól fog értekezni Szigmeth Károly.

A piaczi szabályrendelet életbe éptetése. A piaczi szabályrendelet márczius 3-án lép életbe. A tanács megtette a szükséges intézkedéseket, hogy a szabályrendelet életbeléptetését mi sem akadályozza.

Biró Lajos tudós hazánkfa, Debreczenben időzése alatt, Erőss Lajos ifjúkori barátja, főiskolai tanárnak Jókai-utca 8. szám alatti lakásán nyert vendégszerető fogadtatásra s ma délben szűk családi körben ebédettek ott. Ma estére a m. á. v. üzletvezetőhelyettese s a Kárpátgyűjtő elnöke Szigmeth Károly hívta meg vacsorára, holnap délben pedig Komlóssy Arthur rendező bizottsági elnöknek lesz szívesen látott vendége.

Pórukt járt kivándorók. A belügyminiszter ma értesítette Hajdu vármegye hatóságát, hogy a Vesztfáliába kivándorlott magyarokra nagyon rossz világ jár. A vesztfáliai hatóság ugyanis nem tűri meg a magyarokat, hanem azatonlonzoltatja az odaseregglő bányamunkásokat, miután a magyaroknak tulajdonítják a galandféregnek Vesztfáliába való behurczolását. Jó lesz tehát óvakodni a Vesztfáliába való kivándorlástól mindenkinek, a ki nem akar éhen halni.

E jegyzés. Dr. Cseke Miklós Hajdúvármegye arvaszékének ülnöke, tartalékos honvéd huszárhadnagy jegyet váltott a debreczeni hölgyvilág egyik bájos, szép tagjával, Molnár Agnes kisasszonnyal.

Küldöttség az iparkam ránál. A törökszentmiklósi kereskedelmi kör egy háromtagu küldöttsége tisztelgett tegnap Szávay Gyula iparkamarai titkárnál, a kit a kör az ipar- és kereskedelem terén kifejett bokros érdemeiért a kör tisztelbeli tagjává választották. Az erről szóló diszoklevelet szép szavak kíséretében nyujtották át Szávay Gyulának.

A Debreczeni Kölcsönös Segélyző-egylet holnap, vasárnap délelőtt 10 órakor tartja 20-ik rendezési közgyűlését a városháza nagytermében. A Debreczeni Kölcsönös Segélyző-egylet husz évi működésével olyan eredményeket ért el, hogy nem csak városunkban áll az első helyen, hanem az ország ilynemű pénzintézetei között is alig van hozzá hasonló.

A czipészkiállítás deflozitje. Közöltük annak idején, hogy Hieronymi miniszter ismételten magtagadta a debreczeni czipészkiállítás deflozitjének megtérítését s így a debreczeni czipésziparosok szakcsoportja azon fenyegető helyzet előtt állott, hogy 3000 koronán felüli fedezetlen hiányt a sajátjából kell megtérítenie. A kamara a második leirat vétele után a következő felterjesztést intézte a szigorú miniszterhez. Kötelességének tekinti a kamara ezuttal tisztelteljes jelentést tenni Nagyméltóságoknak arról a mély elkeseredésről és az iparos közönség egész tömegét átható izgatótságról, melyet Nagyméltóságod szigorú

intézkedése keltett. Ez az elkeseredés és izgalom hosszú időre lehetetlenné teszi a kamarának, hogy e nagy ipari központon, ahol magában Debreczenben közel 3000 a sorssújtotta és különben is elégtelen kisiparosok száma, — békés, eredményes megnyugvást keltő ipari közéletet vezessen. Kiállítások eddig is voltak, deficizzal végződött mind az államsegélyt vett igénybe valsmenyi. A debreczenivel egyidejűleg rendezett kisebb vármegyei és vidéki kiállítások egytől egyig magasabb összegű állami támogatásban részesültek, mint a legnépesebb magyar kisipari szakmának uttörő jelleggel Debreczenben rendezett országos szakkiállítása, mely éppen szigorúan szakkerü jellegénél fogva nem tudta általános vonzó erőre és ebből eredő nagy jövedelmre szert tenni. Kiállítások voltak mindig, de a deficizzal a rendezők mint magánemberek anyagi felelősségbe nem vonattak eddig. Minthogy a kiállításon résztvevők az ország minden részéből a testületileg szervezkedett cipész-kisiparosok, a kik most kiállítási kintézetésekre várnak, — a kamara attól tart, hogy ebből az ügyből sokkal nagyobb országos elkedvetlenedés és izgalom származik mint a mennyi a fedezetlen hiány összege: és a legmélyebb tisztelettel ismételt azon javaslatot és kérelmet batorodik Máltóságod elé terjeszteni, hogy kegyeskedjék ezáltal kivételesen módot keresni a fedzetlen hiány megtérítésére. — Ma érkezett le Hieronymi válasza, mely szerint a felhozott rendkívüli körülményekre való tekintettel, még egyszer megfontolta a dolgot s a kívánt 3000 koronát utalványozza.

Veszedelemes részeg. Végh Bálint, a ki mint kocsis szolgál Kozma János Kut-utcai lakosnál, a legveszedelmesebb részeg emberek közé tartozik. Tegnap is berugott, a kerítést s az ablakokat betörte a gazdájára s agyonütéssel fenyegetett mindenkit. — A megrémült háziak rendőrökért küldtek, de még azok is alig tudták megfékezni. Megkötözve a rendőrségre szállították.

Bexárt iskola. A Jókai-utcai elemi iskolában huszonegy esetben lépett fel a kanyaró és nyolc esetben a fültörő-nyirog. A tisztifőorvos jelentésére az iskolát bizonytalan időre bezárták.

Jótékony adomány. Csütörtökön délelőtt a kollégiumi Hittanszaki Önképző Társulatnak tisztikara kereste fel Szele György ref. lelkészt, hogy a Protestáns estélyek jövedelméből a homokkeru gyülekezet részére vásárolt két gyönyörű urasztali kancsót átadják. Az egyesület nevében Harsányi Pál főiskolai szenior, a H. Ö. T. elnöke beszélt; szép, meleg szavakban fejtette ki az egyesület kemoly buzgalmát, nemes igyekezetét, magasztos czélokért való lelkesedését, kérvén, hogy fogadják ezt tőlük szeretettel az Isten dicsőségének növelésére el. Szele György meghatóan mondott köszönetet a nemes adományért, melyet egyelőre megőrzés végett átvett.

Egy festmény leleplezés. Igen szép ünnepségek keretében folyt le a napokban a Karczagi-Népbank Részvénytársaság Igazgatósági termében a bank alapítójának Horváth Pál nyugalmazott ezredes életnagyságu olajfestményének a leleplezése. A termet zsufolásig megtöltötte Karczag szine-java, kiknek a közgyűlés megnyitása előtt ünnepi beszéd keretében mutatták be a szép festményt, mely az alapítót ezredesi egyenruhájában ábrázolja. A festmény, mely Letzter József jeles művésznek fényképeszeti és festészeti műterméből került ki, oly hasonló és művészi kivitelű, hogy a jelenlevők a legnagyobb elismerés és dicsérettel halmozták el annak alkotóját.

Szabad iskola. A szabad iskola szokott helyiségeiben vasárnap, folyó hó

21-én délután 3 órakor a magyar történelemből előadást tartanak: Az Eötvös-utcai iskolában: dr. Szabó Márton, a Jókai-utcai iskolában: Pogány Kornél, a Miklós-utcai iskolában: dr. Ferenczy Gyula, a Bánk-utcai iskolában: Nagy Vilmos. A tanítás ingyenes. Szívesen látunk minden felnőtt embert. Látogassák minél többen ez érdekes és tanulmányos előadásokat. Az intéző-bizottság.

Tanítóképességi vizsgák. Kiss Áron püspök tegnapi körrendeletében a tavaszi tanítóképességi vizsgák időrendjét a következőleg állapította meg: jelentkezni lehet április 24-én. Írásbeli vizsgák 25-én, pótló- és javítóvizsgák ugyanezen napon, szóbeli és gyakorlati vizsgák április 26-ik s következő napjain lesznek.

Leleplezés csecsemők kiadása. A debreczeni állami gyermekmenhely igazgatósága több csecsemőt kíván magánhelyen elhelyezni. Azok, kik csecsemőt akarnak vállalni, jelentkezzenek a hivatalos idő alatt a gyermekmenhelyen.

Elbocsátások a katonai kötelekben. A honvédség kötelekéből Zimmermann Miksa debreczeni 3. és Kinczig János debreczeni 2. honvédhuzsár ezredbeli hadnagyok elbocsátattak.

Köszvényesek öröme az a kellemes hír, melyet a Zoltán-féle kenőcsről számtalan meggyógyult csusz és köszvényes beteg mond. E páratlan kitűnő szer már néhány napi használat után a legmakacsabb csusz és köszvényes bajokat meggyógyította, mit számos köszvönő levél és több orvosi nyilatkozat bizonyít. Üvegje 2 kor. Zoltán Béla gyógytárában, Budapestben.

Csodálatos azon eredmény, melyet a t. hölgyek a Balassa-féle valódi angol ugorkatej használatával értek el. Néhány nap után eltűnt az arcbőréről szeplőt, pattanást és egyéb bőrbajt, kisimítja a ráncokat és redőket, az arcbőrt fehérre, üdvére és finomra varázsolja a nélkül, hogy a bőrnek ártana. A párisi és bécsi kiállításokon kitüntetett szer, mely rövidesen nálunk is, mint Angolországban, az összes egyéb szépségcsereket kiszorítja. Üvegje 2 korona, hozzá valódi angol ugorkaszappan 1 korona és puder 1 kor. 20 fillér. Kapható minden gyógyszerárban. Postán szétküldi Balassa Kornél gyógyszerára, Budapest — Erzsébetfalva.

Uj női-ruha varróterem. Özv. M. Ring Marie és Veje mai hirdetésére felhívjuk t. olvasóink figyelmét.

Fritsch Károly új főtéri fűszer- és csemege-üzletének lapunkban megjelent hirdetésére felhívjuk t. olvasóink figyelmét.

Letzter József fényképeszeti, festészeti és fényképnagyítási műterem Piac-utca 44., dr. Ujfalussy haz. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratalán levő kirakatokban.

A ki kertjét szereti, szép virágokat és kitűnő konyhakerti terményeket akar, az fedezze magzülkségletét Ma-uthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedésében Budapestben, Rottenbiller-utca 33. A czég idei árjegyzékét, mely 226 oldalra terjed, kívánatra mindenkinek ingyen küldi. Ezen árjegyzék az általánosan ismert, világhírű, kitűnő magvakon kívül, még a különösen érdekes és meglepő konyhakerti és virágujdonságoknak egész sorozatát is tartalmazza.

TÁVIRATOK.

Orosz-japán háború.

— A „Debreczen“ eredeti távirata. —
(Érkezik d. u. 1/2 órakor.)

Budapest, febr. 20.

Pétervárról jelentik, hogy a Valják czirkáló-hajó parancsnoka 18-án táviratot küldött az orosz hadvezetőségnek, mely

szerint a Valják hajó és a Korajecz ágyúnaszád egy 6 czirkáló-hajóból és 8 torpedónaszádból álló japán hajóhaddal ütközött össze. — **A Valják harcoképtelenné vált és a Korajeczrel együtt a csempulpi kikötőbe vonult vissza.** — **Mindkét hajó legénységét külföldi hajók mentették meg. A Valják-ot és Korajeczot a legénység levegőbe repítette, nehogy japan kezre kerüljenek.** A jelentés kiemeli az orosz tisztek és a legénység hősiességét önfeláldozó magaviseletét a harcban.

Pétervár, február 20. A Valják czirkáló hajón hivatalos jelentés szerint meghalt 9 tisz, 33 közlegény, 17 közlegény súlyosan és 2 tisz könnyebben megsebesült. A Korajecz veszteségét még eddig nem lehetett megállapítani.

Génuból jelentik: A japán kormány megvette a csilei kormánytól az itt készült 6 hajót.

A kecskeméti sikkasztó ügyész.

Budapest, február 20. Horváth Ádám a batizfalvi hidegvizgyógyintézetben való elhelyezve. Orvosai hiszik, hogy rövid idő alatt kigyógyítják iszákosságából. Állásáról való lemondását beadta, de a polgármester nem fogadta el.

Tüntetés a miniszterelnök ellen.

Budapest, február 20. A „Népszava“ legutóbbi számát a rendőrség elkobozta egy cikkelye miatt. Ezért mintegy 600 főnyi szoczialista tömeg gyűlt össze Tisza István miniszterelnök hivatalos helyisége előtt s a miniszterelnöki palota őszes ablakait beverte. A rendőrség a zavargókat szétverte.

Leégett szövőgyár.

Gölnicz, február 20. Az itteni Metzner féle szövőgyár ma leégett. A kár meghaladja a 100,000 koronát.

Bánffy báró betegsége.

Budapest, február 20. Báró Bánffy Dezső betegen fekszik Bimbó-utcai lakásában. Influenza döntötte ágyba, mely azonban nem súlyosabb természetű s kisedő partja ügyeit intézi.

Budapesti árutözsde.

A „Debreczen“ távirati tudósítása.

— Déli zárlat. —

Február 20.

Készáru: 10-el magasabb.

Buza áprilisra	8 80—8 89
„ októberre	8 58—8 59
Rozs áprilisra	7 02—7 03
Zab „	5 87—5 88
Tengeri májusra	5 49—5 51

NYILTTÉR.

V an szerencsém a nagyérdemű hölgyközönség szives tudomására juttatni, hogy az itt helyben fennálló

EISLER E. M.

czégtől a bizományi áruaktárt és képviselőmet megvontam, melynél fogva a mai naptól részemre sem pénz, sem pedig rendelmények felvételére felelős vagyok.

Kelmékben való szükséglet esetén, kérem közvetlen czégemhez fordulni.

Mintákat kívánatai készséggel küldök.

Kiváló tisztelettel

✂ Szénasy Gyula ✂

Budapest,

== IV. Kristóf-tér 4. szám. ==

Poschinger Fűőp

fégyvergyár Ferlachban (Kariathia) kitüntetve több díjéremmel és a koronás arany érdemkeresztrel. Ajánlja kitünően készített, jól belőtt, a cs kir. próbaintézeteken hivatalosan kipróbált fegyvereit olcsó áron.

— Szolid munkáért és jó lövésért jutálás. —
Árjegyzék ingyen.

BRAZAYELLE
SOSBORSZESZ

NACY ÜVEC
ÁRA: 2 KORONA
KIS ÜVEC ÁRA: 1 KORONA
HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ
MELLÉKELVE VAN!

13953

1904

Árverési hirdetmény kivonat.

Drossler Károlynak Szabó Bólint ellen folytatott végrehajtási ügyében a királyi törvényszék közhírré teszi, hogy a debreczeni kir. törvényszék (a debreczeni kir. járásbíró) tevékenységében a debreczeni 4763 sz. ügyben A+2031. és 2032. bsz. alatt felvett, egy jószágtestet képező Hatvan utcai házban udvartól álló ingatlanok egyharmad részére 5228 koronában megállapított kiadási árban a végrehajtási árverés elrendelésén, annak fogadásására határozott 1904. évi április hó 13-ik napjának délután 3 órájait a kir. törvényszék árverési terembe (földszint) 13. szobában kiűzte.

Kikiáltási ár a házról, azonban az árverésen kitért ingatlanok szükség esetén a kikiáltási áron alul is elfognak adatni.

Az árverezési szándékok tartoznak a kikiáltási árak 10%-át készpénzben vagy óvadékpénzben előtéríteni, avagy az 1881. LX. t. cz. 270. § értelmében a bántépénzek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt a kikiáltásnak átadni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a bír. tszék, mint tkvi hatóságánál és Debreczen város rendőrségénél tekinthetők meg.

A kir. tszék mint tkvi hatóság.

Debreczen, 1903. december hó 14.

Hegedűs,

kir. tszéki bíró

Febr 25-tel márcz 5-ig leszek

Budapest az Adria-szállóban,
hogy

műszemeket

a természet után készítsek páncziensek számára.

Müller F. Ad.

műszemész Wiesbadenből.

== Uj == Müller-féle reform-szemek. == Uj ==
tatalmány találmány

Képvisező: Calderoni és Társa Budapest.

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszser, a mely már több mint 34 év óta megbízható bedörzsöléssel alkalmazatik köszvénynél, csúznál és meghúzóknél.

Intés. Silányabb utazatok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” cégjegyzéssel fogadjunk el. — 50 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: Török József, gyógyszerésznél Budapest.

Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

MEGHÍVÓ.

A „Debreczeni Kölcsönös-Segélyző-Egylet mint szövetkezet” XX-ik rendes közgyűlését

1904. évi február 21-én, délelőtt 10 órakor,

a városháza nagytanácstermében tartja meg

melyre a szövetkezet tagjai tisztelettel meghívattak.

T Á R G Y S O R O Z A T:

1. Igazgatósági jelentés a múlt üzletév eredményéről.
2. Az évi mérleg számadások és felszámoló XV-ik, vagyis 1898-ik évtár-utáni vagyonmérlegének b. terjesztése.
3. A felszámoló-bizottság, valamint a felügyelő bizottság jelentése és ezeknek kapesán a fölmentési megadása az igazgatóság, felszámoló- és felügyelő-bizottság részéről.
4. Az igazgatósági jelentésben foglalt indítványok fölötti határozathozatal.
5. A XXI—1904. évtársulat megalakulásának bejelentése, egyúttal a XVI-ik, vagyis 1899-iki évtársulat felszámolásához 5 felszámoló-bizottsági tag választása.
6. A szövetkezet tisztviselői és szolgálói részére alkott nyugdíj-zabályzat beterjesztése és elfogadása.
7. 5 kilépő és egy lemondott igazgatósági tag helyének betöltése.

Jegyzet. Az évi mérleg és számadások kinyomatva, a közgyűlés előtt 8 nappal, az egylet helyiségében a hivatalos órákban átvehetők.

Kivonat az alapszabályokból: 31. és 32. §§. A közgyűlésen az egylet minden tagja, minden betét után egy szavazattal bír, de tíz szavazatnál többet senki sem gyakorolhat, minden egyleti tag csak egy megbízást vállalhat magára, a megbízás csak 10 szavazatra jogosíthat.

Minden tag szavazati jogosultságáról, szavazatának számáról igazolványt kap, melynek alapján a közgyűlésen szavazó-lapok adnak ki. Az igazolványok a közgyűlést megelőző nap déli 12 óráig, a szövetkezet helyiségében, a törzskönyv felmutatása ellenében adnak ki. Ugyanott bemutatandók a meghatalmazások is.

A közgyűlés helyén vagy idejében igazolványok, vagy igazolvány nélkül szavazó-lapok nem adnak ki.

Debreczen, 1904. febr. hó 6.

fenyéri Zóder Lajos, elnök.

Vado Sándor, ügyész.

Serravallo

KINA-BORA VASSAL.

Erősítő szer gyengélkedők, vérszegények és lábbadozók részére.
Étvágygerjesztő, idegerősítő és vérjavító szer.

== Kiválóan jó ízű. ==

Több mint 2000 orvosi elismerő nyilatkozat.

Kapható:

J. Serravallo-nál

Trieszt-Barcola.

A gyógytárakban pedig 1/2 lit. üvegekben 2 kor. 40 fillérért.

1/1 " " 4 " 40 "

2149 sz.
1904**Árverési
és zárt ajánlati hirdetmény.**

A város tulajdonához tartozó Simonffy-
uczai 2. számú bérházaok VIII. számú
bolthely sége, 1904. évi március hó 2-ik
napján délelő 9 órakor, a város székháza-
közgyűlési termében tartandó nyilvános ár-
verésen, — e-éleg zárt ajánlat-
ok útján, a városi számvevősegnél hiva-
tatos órákban megtekinthető feltételek
mellett, 1904. évi május hó 1-és napjától
számítva három évre bérbe adatik.

A bérbevételre írásbeli zárt ajánlatok
is elfogadhatók s azok a fenn érintett fel-
tételreket megfelelően szerkesztve az ár-
verési megkezdéséig, a városi főjegyző urnál
adandók be s az árverés megkezdése előtt
elfognak bontatni.

Mely árverésre — a bérelni kívánók
figyelmébe ez uton is felhivatik.

D. Debrecen, 1904. február hó 11.

A városi Tanács.

Uj üzlet a főtéren!

Van szerencsém a nagyérdemű közön-
ségnek szíves tudomására hozni, hogy a főtéren
a Bika-szállodával szemben, a régebben volt
Leidenfrost-féle üzletet teljesen kiürítve bérbe
vettem s ott a mai kor igényeinek megfelelő,
teljesen új fűszer és csemegeáru üzletet ren-
deztem be; ahol is cukor, finom faj kávék,
rumok, valódi orosz teák, déli gyümölcsök,
chocolate-bonbon és salon cukorkák, Cognac,
finom likőrök, sajtok, halak és ásványvizekből
dusan felszerelt raktárt tartok, legjutányosabb
árak és pontos kiszolgálás mellett.

teljes tisztelettel

Fritsch Károly,

Főtér a Bika szállodával szemben.

Értesítés.

Intézetünkönél 4%-os kamato-
k mellett elhelyezett betétek
kamatlábát

f. év márcz. 1-től kezdődőleg
3³/₄%-ra szállítottuk le.

Debreczen, 1904. febr. 18

A Közgazdasági-Bank
részvénytársaság igazgatósága.

Van szerencsénk a t. közönség tudomására hozni, miszerint
helyben **Piacz-utcán, a nagytőzsde mellett**

fiók üzletet nyitottunk.

Fiók üzletünkben igen olcsón beszerezhetők: kalapok, cipők, ingek,
nyakkendők, gallerek, kézeiők, esőernyők, sőtábotok, zsebkönyvek, órák,
pénz, szivar, cigaretták és dohánytárczák, fog-, haj-, ruha- és na-
juszkelek, szappanok, illatszerek, gyermekjátékok, zveretkönyvek,
utazókönyvek, ajándéktárgyak — számos itt fel nem sorolt áru. Rend-
kívül nagy választék férfi és fiu katalógusban.

Miklós és Markbreit bazár.

FŐÜZLET
Frohner szálloda mellett.

FIÓKÜZLET
Nagytőzsde mellett.

A KÖZGAZDASÁGI BANK

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

XII-ik évi rendes közgyűlést

1904. évi február hó 28-án, vasárnap délelő 11 órakor tartja meg
Debreczenben, a kereskedő-társulat háza dísztermében, melyre a t.
részvényesek azon figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy az alapszabályok értelmében
a közgyűlésen jogaikat csak úgy gyakorolhatják, ha részvényeiket a közgyűlés előtt
legalább három nappal a társulat pénztárára leteszik.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság évi jelentése a lefolyt 1903. évi üzletről.
2. A felügyelő-bizottság jelentése és ennek kapcsán
3. Határozathozatal a múlt évi nyereség felosztására és az igazgatóságunk
erre vonatkozó indítványára nézve.
4. Határozathozatal a felmentvény megadás tárgyában.
5. Az igazgatóság, felügyelő-bizottság és igazgató-tanács díjainak megállapítása
3 évre.
6. Az igazgatóságtól sorrend szerint kilépett két tag és az időközben elhalt
egy tag helyének 3 évre leendő betöltése.
7. Az igazgató-tanácsból sorrend szerint kilépett 5 tag és az időközben elhalt
két tag helyeinek 3 évre leendő betöltése

Debreczenben, 1904. február 10. én tartott ülésünkből.

Az igazgatóság.

JEGYZET. Az évi zárszámadások, valamint az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése
nyolcz nappal a közgyűlés előtt, a társulat irodájában a hivatalos órák alatt
megtekinthető.

Uj női-felöltő áruház.

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönség szíves tudomására
hozni, hogy a főtéren, a volt

HALMÁGYI SÁMUEL-féle

üzlethelyiséget, a legjobb divatu

női és leány felöltőkkel

szereztem fel és nyitottam meg.

Egyben tisztelettel értesitem, hogy üzletvezetőmül Halmágyi Sámuel
urat sikerült megayerem, ki e szakmában sok évi tapasztalatai alapján
a hölgyközönség ízlését és igényeit jól ismeri és kielégíteni képes

Dusan felszerelt raktáramon kizárólag csakis a legújabb divatnak
megfelelő darabok találhatóak, melynek megtekintésére a nagyérdemű hölgy-
közönséget meghívom.

Szíves párfogását kérem és vagyok, kiváló tisztelettel

Klein Sámuel.

Uj női-felöltő áruház

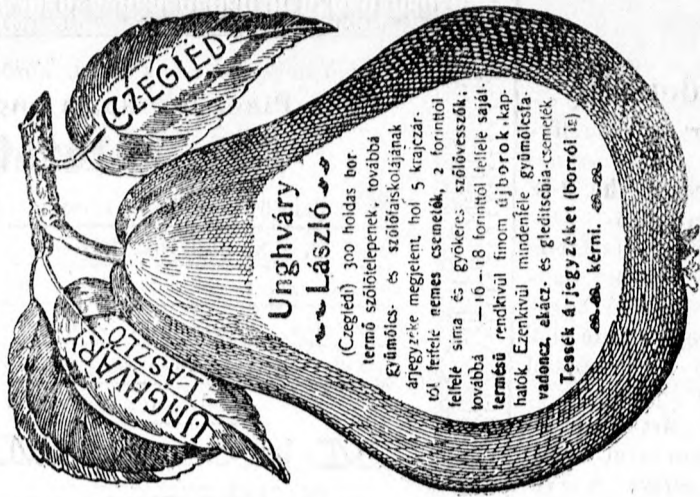
Uj női-felöltő áruház.

Apró hirdetések.

Díja 10 szögig 40 fillér, minden további szögig 4 fillér, vastagabb ostókkal n. o. m. t. szögig 4 hr. 8 fillér

KERESKEDELMI tanfolyamot végzett fiatal leány, felvétetik Mentze Henrik ujdonságok aruházába, a hová az írásbeli ajánlatok küldendőek; ugyanott egy jó családból való ügyes fiu tanulól felvétetik.

KIADÓ FÖLD. 14 hold talló-föld, közvetlen a vágóhid mellett, — kisebb részletekben is — olcsó árért dínyeföldnek hasznóberbe kiadó. Értekezhetni József kir. herceg-utca 31-ik szám alatt, ugyanott 50 mm. biztos vetnivaló tavasz-rozs is eladó, kisebb részletekben is.

A legolcsóbb
bevásárlási forrás

Székely Jenő és Társa
utód

uri és női-divat
cipőraktár cégnél

Piacz-
és Szent-Anna-utca
sarkán.

Gyár: NYERGES-ÚJFALU (Esztergom w.) Sürgőnyezim: Eternit Budapest.

Telefon 12-92.

Gyár: VOCKLABRUCK (Feisó-Ausztria.)

ETERNIT-PALA

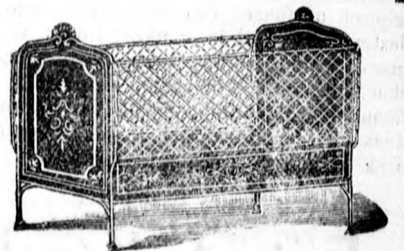
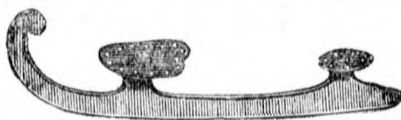
AZBESZT-CEMENT-PALA

Hatschek Lajos szab.

Elpusztíthatatlan, könnyű, tetszetős, olcsó és tűzálló tetőfedő-anyag.

ETERNIT MŰVEK Hatschek Lajos BUDAPEST, VI., Andrásy-ut 33.

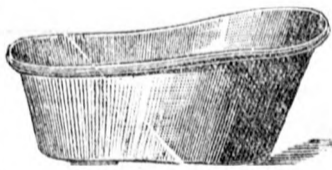
Elsőrangú referenciák. — Jótállás. — Évi gyártás 1500 kocsiromány. — Kérjen ismertetést.

**Gyakorlati
alkalmi ajándékul!**

Vadászati felszerelések és fegyverek, korcsolyák, zománczo-
zott, fényezett és nickl edények, vasbutorok, madárkalitkák,
fürdőkádák, gyermek mozsdófelszerelések és gyermekkocsik,
gyermek-főzőedények és konyhák, gyermek vasalók stb.

Legolcsóbb beszerzési forrás és legnagyobb választék

TÓTHI GYULA

vaskereskedő, Piacz-utca 20. és 27-ik szám.

ÚJ ÜZLET!

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű vevő közönséget, miszerint helyben PIACZ-UTCZA 22. sz. alatt, (a kistemplommal szemben) egy a mai kornak megfelelő

czipő-, kalap- és férfi-divat üzletet nyitottunk.

Elvünk kizárólag jó anyagból készült áruknak beszerzése, amelynek tulnyomó része magyar gyártmány és bizton állithatjuk, hogy bárki teljes bizalommal fordulhat hozzánk, mivel a legjobbat és mégis **olcsóbban** vásárolhatja nálunk, mint bárhol másutt.

A helybeli piacon több éven keresztül szerzett tapasztalatok folytán alkalmunk volt a tisztelt vevő közönség jó ízlését megismerni és így módunkban lesz a legmodernebb menő igényeket is a legjobban kielégíteni.

Szíves pártfogást kér tisztelettel

GLÜCK és GERŐ, czipő-, kalap- és férfi-divat kereskedők, Debreczen, Piacz-utca 22. sz.,
(a kistemplommal szemben).

Debreczen, nyomtatott a város könyvnyomdájában. 1904.